

SANDVIKS- GUTTEN

Løssalg kr. 40.-

NR. 2. September 2005

Organ for Sandvikens Bataljon - Stiftet 17. mai 1857

35. årg

Morgenstemning på Byfjorden!

Innhold:

- 17. mai på Sandvikspilen
- Sandviksbukten på UNESCOs verdensarvsliste
- Portrettet
- Fellesutmarsj
- På spor etter militærhistorien
- Sesongavslutning

Terminliste for aktiviteter i huset

AUGUST 2005 - DESEMBER 2005

Dato:	Tema:	Ansv.:
Fredag 19. aug.	Åpent hus	(Einar Berge-Hansen)
Fredag 02. sept.	Åpent hus	(Egil Olsen)
Fredag 16. sept.	Åpent hus	(Willy Hovland)
Fredag 30. sept.	Åpent hus	(Dag Nilsen)
Fredag 14. okt.	Åpent hus	(Gunnar Spjeld)
Fredag 28. okt.	Høstmøte	(Edmund Tangseth)
Fredag 11. nov.	Åpent hus (bingoaften)	(Fraz H. Dueland)
Fredag 25. nov.	Åpent hus	(Egil Olsen)
Fredag 09. des.	Åpent hus	(Willy Hovland)
Fredag 28. des.	Romjulistreff m/pinnekjøtt (påmelding)	(Dag Nilsen)

Alle arrangementer (bortsett fra årsmøtet) er for både sandviksjenter og sandviksgutter. Styret vil forsøke å ha en temakveld pr. måned. Dette vil vi komme tilbake til ca. 2 uker før møtene.

Sandvikshilsen fra
Styret i Sandviksguttenes Forening

Sandvikshytten

Hytten har nå påmalt "Sandvikshytten" på gavlsiden ved kjøkkenvinduet over skiltet "Utsikten". Dette ble gjort for å gjøre ukjente fjellvandrere oppmerksom på at dette er Sandvikshytten. Det står jo et skilt ved veien mellom (Meyervannet) Munkebotnvannet og Langevannet med pilretning og åpningstider og navnet Sandvikshytten. Mange turgåere spurte hvor er Sandvikshytten, nå kan alle lese på veggen, og kanskje kommer det enda flere besøk på søndager. Det er alltid åpent og du er hjertelig velkommen. Ta med familie, venner og kjente. Åpent fra kl 11.00 - 15.00. Skiltet kom på plass august i år. To sjablonger

Damegardens årlige utlodning

Torsdag 24. november kl. 19.30

I HUSET

Som vanlig er det også i år mange fine gevinster
Vel møtt!

Damegarden

Husk!!

Sandviksfjells-turen

Søndag 9. oktober

Start fra Huset i Grændsegrenden mellom
kl. 10.00 - 12.00

Vi følger vanlig rute

Jeg takker

Sandviksguttenes Forening
for oppmerksomheten i
forbindelse med dagen min.

Hilsen Willy

SANDVIKS- GUTTEN

I redaksjonen:

Edmund Tangseth
Tlf. 55 24 37 76
Mob. 41 47 91 95
e-post:
edmund.tangseth@
bergen.kommune.no

Dag Nilsen
Tlf. 55 32 52 37
Mob. 982 86 753

Formann
Sandviksguttene
Forening
Willy Hovland
Måsekjærveien 12
5035 Bergen
Tlf. 55 31 38 29
Mob. 41 56 41 18

Leder Damegarden
Åse Lervik
Tlf.: 55 56 07 73
Mob.: 91 66 25 37

Bladets adresse:
Grensegrenden 1
5035 SANDVIKEN

Tlf. 55 32 90 42 (Huset)

Bankkontonr.:
3624.51.25040

Sats og Trykk: Grafisk Forum A/S
Boks 46 Kokstad, 5863 BERGEN

Redaksjonelt

Høsthilsen

Vi skriver september, og høsten står for døren. Enda en sommer er over.

Sandviksfjellet har etter hvert fått sin gyldne klesdrakt på. Nesten like vakkert som vårens optimistiske, lysegrønne drakt. Det vemodige, høstgyldne har overtatt...

Heftige regnskyll og vind fra sørvest – slik kan høsten være i vår by. Men det betyr ikke at vi går i hi!

Det er mye å finne på! 9. oktober arrangeres Sandviksfjellturen. Damegarden skal ha basar 24. november, dessuten er det åpent i Huset hver annen uke. Høstmøtet finner sted 28. oktober. Og i dette nummeret av Sandviksgutten finner du mye interessant stoff som du kan kose deg med. Jeg vil spesielt henlede oppmerksomheten på artikkelen "På sporet etter militærhistorien". Artikkelen er sakset fra Bergens Historiske Forenings skrifter. Her kan du lese om krigshistoriske minner fra Sandviken.

Vi har potrettert vår alles formann Willy – her var det ting som for meg i hvert fall var ukjent...

Ellers er det avholdt offisersvalg – og korpset har fått en fin offisersrekke – den kan vi virkelig være stolte over. Disse guttene trenger all vår støtte. Jeg har troen på en positiv utvikling for Bataljonen i årene som kommer!

Edmund

Bergen kommune har gitt ut brosjyre om buekorpsene i Bergen

En fin trykksak kom meg i hende for noen uker siden. Den presenterer alle buekopsene i Bergen. Det er Bergen kommune som er utgiver av brosjyren. Kommunen er svært opptatt av å medvirke til bevaringen av denne unike tradisjonen som buekorpsene er. Det har bl. a. vært holdt jevnlige møter mellom korpset og representanter fra Bergen Kommune. Brosjyrene er sendt til skolene bl. a. for å skape goodwill for buekorpsbevegelsen. Redaksjonen har fått tildelt noen eksemplarer til utdeling til interesserte etter først-til-møllen-prinsippet....

Edmund

17. mai på Sandvikspilen

La oss ta de kalde fakta først: I år var det 51 stykker som stilte med stigende morgenfriskhet på Sandvikspilen, den herlige 17. mai morgen 2005. Et annet kjølig faktum var at det var antydning til rim bortover tuene da vi ankom bedagelig, men svett kl. 06:50. Det er alltid en prøvelse, men du verden for en fornøyelse, å teste morgenkondisjonen oppover Stoltzen. I år ble vi riktignok passert av noen ungdommer som jogget(!) oppover, tilsynelatende uten den minste anstrengelse. Nesten på toppen ble undertegnede også tatt igjen av Dag Nilsen, som hvert år uttrykker at 'formen e' ikkje den samme så før då vi var ung,...men eg e' no allikavel fornøyd med å gå opp på 30 minutter fra Sandvikstorget'. Leseren forstår at formen til Dag'en fortsatt er inne!

En annen kar som var tidlig på pletten for å tørrtrene på dobbelt flaggstikk og 'giv akt' var flaggheiseren Jan Larsen. Han hadde god timing og fikk gode råd på veien av en 'yrkesbroder',

Karina Olsvold (17), Dylan Macallistar (23) og Veronica Nortvedt (17)

Formann Willy 70 år

Lørdag 17. september var det stor festivitas i Skipperforeningen – vi feiret Willy sin 70-års-dag.

I grunnen startet det opp allerede dagen før. Da ble han hentet i båt – og etter en tur på fjorden bar det rett om bord i en Cessna på Flygaren. Turen gikk over Sandviken og byen. Etter en "low-pass" på Flesland for å hilse på gamle kolleger, gikk turen tilbake til utgangspunktet. "Et minne for livet"! utbrøt Willy'en.

Lørdagen ble han hentet i veteranbil (Buick) på Sandviken brygge og fraktet til festlokalet i Skipperforeningen. Der ble han møtt med espalier og trommehvirvler av Bataljonens slagere og offiserer.

God mat, drikke og hyggelig lokaler var rammen som møtte de feststemte gjestene. En gledelig melding: Svein hadde kommet seg så pass etter sin sykdom at han var med på festen!

Han gjennomførte med stil!

Det ble noen koselige timer for jublant og gjester. Den ordentlige "bursdagen" er altså 25. september.

Edmund

Maleren Einar. Idet solen var kommet over åskammen i øst og salutten gikk på Skansen, var vi for så vidt klare til å bivåne flaggheis i det fine været, men Jan var streng og alle mann og kvinner måtte synkronisere klokkene sine. Vi måttet drøye 'an itt minutt og flagget kom opp på sekundet 07:00:00. Nasjonalsangen og Bergensssangen ble avsunget med verdighet og kraft, mens Sandvikens Bataljons sang fikk litt mindre kraft (det var jo mange Vareggutter der også). Neste år må vi visst øve på Bataljonssangen eller så må vi la den være, ellers blir det litt pinlig. Nok om det, stemningen var som vanlig på topp! Vi savnet riktignok en av de mest trofaste deltagerne, Svein Tangseth som ble skikkelig syk i vinter. Vi vet at det skal mye til for å hindre Svein fra å delta på dette morgenritualet på Sandvikspilen. Men om det kan være noen trøst Svein, så var det vel egentlig for deg vi sang Bergensssangen og vi har håp om å få deg med til våren igjen!

Vi dro etter hvert også kjensel på en annen morgenfugl på "pilen", nemlig spiller nr. 9 på BRANN, Dylan Macallistar, som kunne fortelle at han bodde i Skanselien. Noen av de tilstedeværende jentespillerne på Varegg-Sandviken husket at Dylan fylte 23 år på 17.mai, så da tok det ikke lang tid før "Happy birthday" også ble avsunget unisont. Og med de nydelige kulissene utover den speilblanke Byfjorden, fikk

Nye flagg til Sandvikspilen og til Sandvikshytten

Etter flaggheising 17. mai kl.07.00 i år ble det bestemt at vi måtte skaffe nytt storflagg. Det gamle storflagget var begynt å falme i fargene og blitt litt flisete i kantene. Det slites etter hvert slik at fornying er nødvendig, det samme gjelder også storflagget i Sandvikshytten, der blir gjerne en vimpel brukt på søndager.

Vi er heldige som har Rigmor Mortensen "Riggen" blant våre rekker hun sponser tre flagg. To til Sandvikspilen og ett til Sandvikshytten.

Vi takker for gavene!

Flagsjef
Jan Olav Larsen

Dylan Macallister med seg et minne for livet. Vi andre (som ikke lenger er så aktive fotballspillere) tok for oss av fenalår og dram, som rundhåndet ble delt ut blant venner. Snakk om fin oppladning for vi trakk nedover og tok for oss av ka resten av

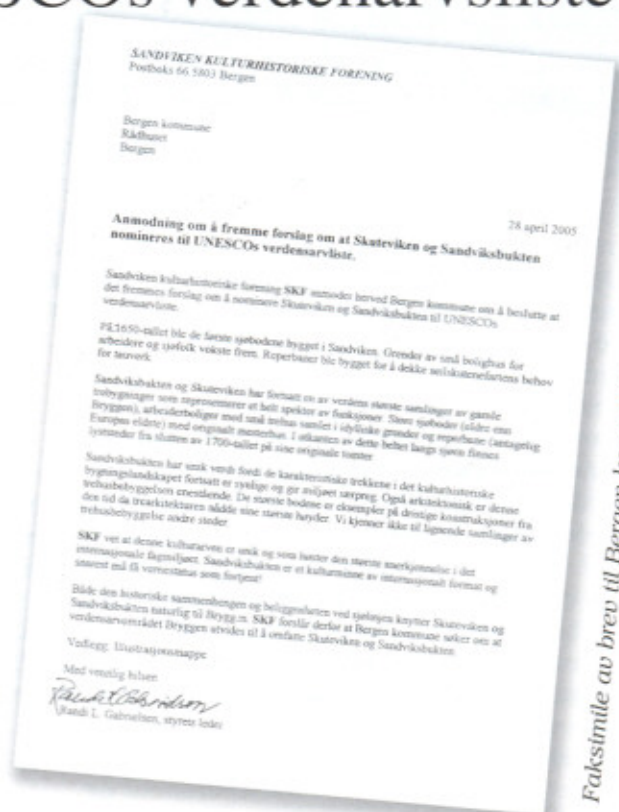
Sandviksbukten på UNESCOs verdenarvsliste?

I den senere tid har det i media vært satt mye fokus på bevaring av kulturminner i Sandviken. Vi har kunnet lese om at Sandviks-bukten er kommet på en såkalt "skammens liste" – en liste over de 100 mest truede bygninger, kulturhistoriske miljøer og landskapsområder i verden.

Bergen komme er av Sandviken Kultuhistoriske Forening anmodet om å fremme forslag om at Sandviksbukten nomineres til UNESCOs verdensarvsliste.

Sandviken Kulturhistoriske Forening har engasjert seg sterk i arbeidet med bevaringen av de unike kulturminnene i Sandviken. De skal ha all ære av det arbeidet de gjør. Vi vet de vil være en god "vaktbikkje" i det fremtidige arbeidet med å verne om kulturminner i bydelen vår.

Reperbanen (Nilsen-banen) og "Tørfiskskatedralen" på Maaseskjæret er eksempler på bygninger som er truet av forfallet. Det er hjerteskjærende å se kulturhistorisk verdifulle bygninger stå år etter år uten at noe blir gjort. Politikernes sendrekthet og handlingslammelse

Faksimile av brev til Bergen kommune

Slike idyller er det vi vil verne om. Her fra Elvegaten.
Foto: Knut Omdal, Sandviksguttene's forenings arkiv

er noe av grunnen til at det har gått så langt.

Det må ikke bli slik at eierne spekulerer i at tidens tann sørger for at bygningene etter hvert ikke har noen kulturhistorisk verdi, og at rivning blir den naturlige utgang. Politikerne må sette makt bak sine reguleringsvedtak og forlange at eierne følger disse. Kanskje det kunne være tale om dagbøter hvis ikke vedtak ble fulgt.... Vi har sett nok av eksempler (for eksempel Skuten) at utbygger nesten gjør som de vil. Det finnes også andre tragiske eksempler på utbygging som ikke bare kan betegnes som mislykket, men direkte ødeleggende for bydelen. Det er nok å nevne bensinstasjonbygget foran Grunnen og siloen som Bergen arkitekthøyskole holder til i.

Jeg sier bare: "Grøss og gru"!!

Det er viktig at vi som enkeltpersoner og

WORLD MONUMENTS WATCH
100 MOST ENDANGERED SITES 2004

Sandviken Bay
BERGEN, NORWAY

Established around 1650, the Sandviken Bay settlement served as the original site of fishing-industry warehouses and roperies in the southwestern city of Bergen. From the eighteenth through the twentieth century, the harbor grew to include clusters of fishing-industry buildings and a variety of residences ranging from humble fishmongers' dwellings to the manor houses of prosperous merchants. Today, the area contains one of the highest concentrations of historic wooden buildings in Norway, despite the fact that the number of such buildings in the area has been significantly reduced over time (from 297 in the nineteenth century to 45 preserved today).

From its roots as a small fishing center, Bergen is now the second-largest city in Norway, and centuries-old wooden buildings mix with twentieth-century industrial structures, offices, and apartment buildings. The Society for the Protection of Historical Sandviken, a volunteer advocacy group, continues to grant buildings in the harbor area with only modest success as the government antiquarian authorities that do survive are deteriorating. The society has collaborated with city listing will stimulate local financial support and help to abate a threat that has claimed Norwegian heritage for years.

The nearby historic center of Bergen was inscribed on the World Heritage List in 1979.

Faksimile av en
Webseite fra Sandviksporten

Forening engasjerer oss i dette arbeidet. Vi bor i en unik bydel – vi må ta vare på den! Politikere kan være fornuftige mennesker. De lar seg påvirke hvis argumentene er gode nok. Jeg er sikker på at våre politikere synes det er en skam å stå på

Portrettet

Willy Hovland

Fyller 70 år 25. september (se annet sted i Bladet)

Er gift med Anne

Formann i Sandviksguttenes forening (har tenkt å være i det verver lenge ennå)

Hvor i Sandviken vokste du opp?

Jeg vokste opp Formannsvei 22c

Hvor lenge bodde du der?

Jeg bodde i Formannsvei til jeg reiste til USA i '53. Jeg kom tilbake fra USA i '57. Etter det var det militærtjeneste i Bardufoss. Fra 1959 til 1969 bodde jeg i Hamnvik i Troms – du vet da hadde jeg jo truffet Anne. I 1974 flyttet vi til Krohnegården i Fyllingsdalen. Her bodde vi frem til 2003. Nå koser vi oss på Sandviken Brygge (Svineryggen)

Hvordan var guttedagene dine i Sandviken?

Jeg hadde en sorgfri oppvekst. Sandviken var et fantastisk sted å vokse opp. Vi boltret oss ved sjøen og i fjellet. Vi gjorde ikke veien lang opp på Pilen, og ville vi ha oss en dukkert var ikke Bergestøen langt unna. Min farmor og farfar bodde forresten i Sandvikens Torgate – det var lettvis å smite inn der å få seg en skive... Vi spilte mye fotball. Var innom Sandvikens B-lag et år. Når vi spilte fotball i gaten brukte vi papirfotball – vi hadde ikke råd til dyre skinnfotballer....

Du gikk jo på Sandviken skole – hvem hadde du til lærer?

Vi hadde Kristiansen - populært kalt Kristifoten

Har du gått i Korpset?

Ja, jeg var med i to sesonger – i '46 og '47. Jeg fikk dessverre ikke være med til Oslo på 90-års-jubileet. Jeg var forresten med både i skolemusikken og i Sandvikens ungdomskorps.

Du ble jo utdannet til flygeleder – har du noe spennende å fortelle fra denne tiden?

Ja, jeg ble utdannet i England og på Sola ved Stavanger. Jeg jobbet to år som flygeleder i Tromsø. Resten av tiden var jeg ansatt på Flesland. Jeg sluttet ved oppnådd aldersgrense i 2000. Flygeleder-yrket var veldig spennende – full konsentrasjon hele tiden.

Jeg har en litt spennende historie å fortelle. Den kunne nok endt tragisk – men det gikk bra. Det hadde seg nemlig slik at et selskap drev med skoleflyging. Over Askøy fikk piloten problemer med forgasserising. Det resulterte i at flyet måtte nødlande i sjøen ved Hetlevik på Askøy. Tilfeldigvis var det en fisker i nærheten som bokstavelig talt fikk fisket opp både flygere og passasjer. Det som var spennende for meg var at jeg overhørte samtalen i cockpit – noen av glosene som ble sagt der egner seg ikke på trykk....

Har du hatt andre yrker?

Ja, jeg reiste noen år til sjøs.

Er det noe du vil foreslå vi kan gjøre for å få engasjert medlemmene våre mer?

Jeg kan bare fastslå at entusiasmen for tiden er svært laber. Dette ser jeg spesielt når jeg ber om en dugnadsinnsats. Alle jeg spør har ikke tid..... Vi får sette oss ned å analysere situasjonen – kanskje kan vi sammen finne ut hva vi kan gjøre for å øke engasjementet.

Edmund

Fellesutmarsj med Skansens og Sydnes

Så var dagen kommet! Dagen vi hadde ventet på, og skulle vise hva vi var gode for! Den nyvalgte sjefen Espen Stian Waage, hadde samlet sine offiserer kl. 12.00, til forberedelse og knytning av sjerf. Bataljonen stilte på linje kl. 13.00, og under over under, vi stilte med 2 peletonger, flere møtte for første gang i år! Vi ble deretter "stabled" inn i biler og kjørt til Rosenkrantzgt. hvor vi ventet på Skansen, vi skulle gå først denne gangen, det var vi som hadde ansvaret for dagen. Skansen kom, og vi marsjerte til Torvalmenningen hvor Sydnes sto og ventet på oss. Derfra gikk turen tilbake over Torget og opp til Skansesvingene. Som vanlig var det slagkonkurranse her, en konkurranse som Sandviken vant suverent, – som vanlig! Deretter gikk turen videre opp i Fjellveien, hvor man hadde en liten stopp for at vi skulle få litt i magen, boller og brus, akk, herlig. Det forsvant, alt sammen! En stor takk til damene som hadde bakt er på sin plass. Likeledes til Torgeir Helland som stilte opp og fraktet bollene og brusen opp til oss. Etter at boller og brus var satt til livs og en liten hvil, var det oppstilling og marsjen gikk videre til Mulebanen, denne gangen uten at noen "pigget av"!

Innmarsj på Mulebanen var satt til kl. 16.00, og det holdt, med 10 min. forsinkelse. Musikkorpset spilte opp og Sandviken ledet an inn til Sandviksmarsjen, deretter kom Skansen og Sydnes i tur og orden. Sjefen vår trådte frem og ønsket alle hjertelig velkommen, og orienterte om hva som skulle skje. Deretter var oppvisningen i

gang, med Sandvikens som første Batajon ut. Slagerne gikk ut i fin orden, mens resten startet eksersisen vi hadde øvet inn. Den ble kjempebra, guttene så ut til å ta seg selv "etter håret", og gjennomførte med stil! BRAVO!

Så var det Skansen tur. Her var det full Bataljonseksersis som de gjennomførte med stil. Litt uorden i rekkene, men ellers bra. Så var det Sydnes sin tur. De var også "bare" 2 peletonger, men til gjengjeld hadde slagergjengen deres øvet inn en drill som var meget bra! Noe å tenke på for Sandvikens slagere?

En kjempefin dag ble avsluttet med at Sandvikens sjef kommanderte korpene til defilering og parade for Fanen. Her må jeg si at guttene i Sandviken gjorde en meget god "figur", med rette gelled! Igjen KJEMPEBRA!

Deretter marsjerte korpene hver til sitt. Sandviken til "Huset", hvor alle fikk en velfortjent is!

Da gjenstår det å takke alle som var med på å gjøre denne dagen til det den ble, meget vellykket. En stor takk til "gutta" som stilte opp på eksersistreningene og hjalp Sjefen å få dette til å sitte.

EN ting til på tampen, – hvor var gamlekarene? De glimret som, (hadde nesten sagt), vanlig med sitt fravær. Ved en slik anledning burde de vært til stede og støttet Batajonen!

Til Bataljonens aktive: Stå på gutter!

Sandvikshilsen fra Rådet.

Se også billedreportasje på siste side

"På spor etter militærhistorien"

Av Sven-Erik Grieg Smith

Selv i dagens Sandviken er det ikke vanskelig å finne spor etter forsvarsanlegg og militær virksomhet. Men noen av anleggene er så rasert, at restene ikke har særlig mye å fortelle, og beliggenheten kan ofte virke forvirrende på en lekmann. Denne artikkelen tar derfor sikte på å beskrive og forklare den utbyggingen som har funnet sted i bydelen opp gjennom årene.

Okkupasjonshistorien er det første som møter oss når vi legger turen til Gamle Bergen. Ved inngangen til bymuseet ligger en svær koloss av en bunker. Rundt Jacob R. Olsens tidligere barnehjem finnes rester av forberedte stillinger i tilknytning til dette anlegget. Bare de færreste vet at denne bunkeren ble bygget som et sanitetsanlegg og at Admiral der Norwegische Westküste, von Schraeder, i august 1945 valgte å ta sitt eget liv der inne. På denne måten unngikk han å bli stilt for retten for krigsforbrytelser i forbindelse med drapet på besetningen på den norske MTB 345.

Men ellers er mange av okkupasjonstidens minnesmerker forsvunnet, stille og ubemerket. Der peker ikke lenger truende kanonmunninger mot himmelen fra det som en gang var taket på sjøflyhavns administrasjonsbygg. Det er vanskelig å påvise hvor luftvern batteriet i Breiviken lå, mens radiomastene på Helleneset fortsatt gir en forbipasserende et inntrykk av hvordan det må ha sett ut under krigen da denne radiosenderen var på tyske hender. Riktignok mangler piggtrådsperringene og nærforsvarsstillingene, men ellers har stasjonen beholdt sin opprinnelige form. Radiostasjonen i Eikeviken er også borte. Det er heller ikke spor etter de tyske lagrene i Sandviksbodene, i Skuteviken eller på Hellen skole. En og annen uniformsgjenstand eller hjelm kan muligens fremdeles minne eierne om den

tiden husene i Heien eller Helleveien var rekvirert og ble knyttet til innkvartering av tyske soldater og befal. Men her slutter sporene. Det er i dag ikke mulig å finne rester etter brakkeleirene ved trikkens endestasjon i Sandviken, som en gang hadde plass til 200 mann. Fløifjellstunnelen har utslettet alle levninger. Brakkeleirene på Hellen og på Øyjorden er også historie. Bare de færreste vet at det på strekningen fra trikkens endestasjon i Sandviken og til Hellemyren i Eidsvåg ble bygget 63 brakker med en samlet forlegningskapasitet på over 3.500 mann. Hvorfor en slik utbygging i denne del av byen?

For å finne svar på dette spørsmålet er det

nødvendig å ta for seg de tyske forsvarsplanene for sikring av Bergen. Byen ble omgitt av en ytre festningslinje, basert på befestninger og tyngre skyts. Artillerigruppe "Hjeltefjord", "Bergen" og "Korsfjord" skulle sikre byen mot angrep fra sjøsiden. Det var imponerende antall batterier, til sammen 21 med

Bunkeren i Nyhavn. En av okkupasjonstidens markerte minnesmerker i bydelen.

Foto: Svein-Erik Grieg Smith

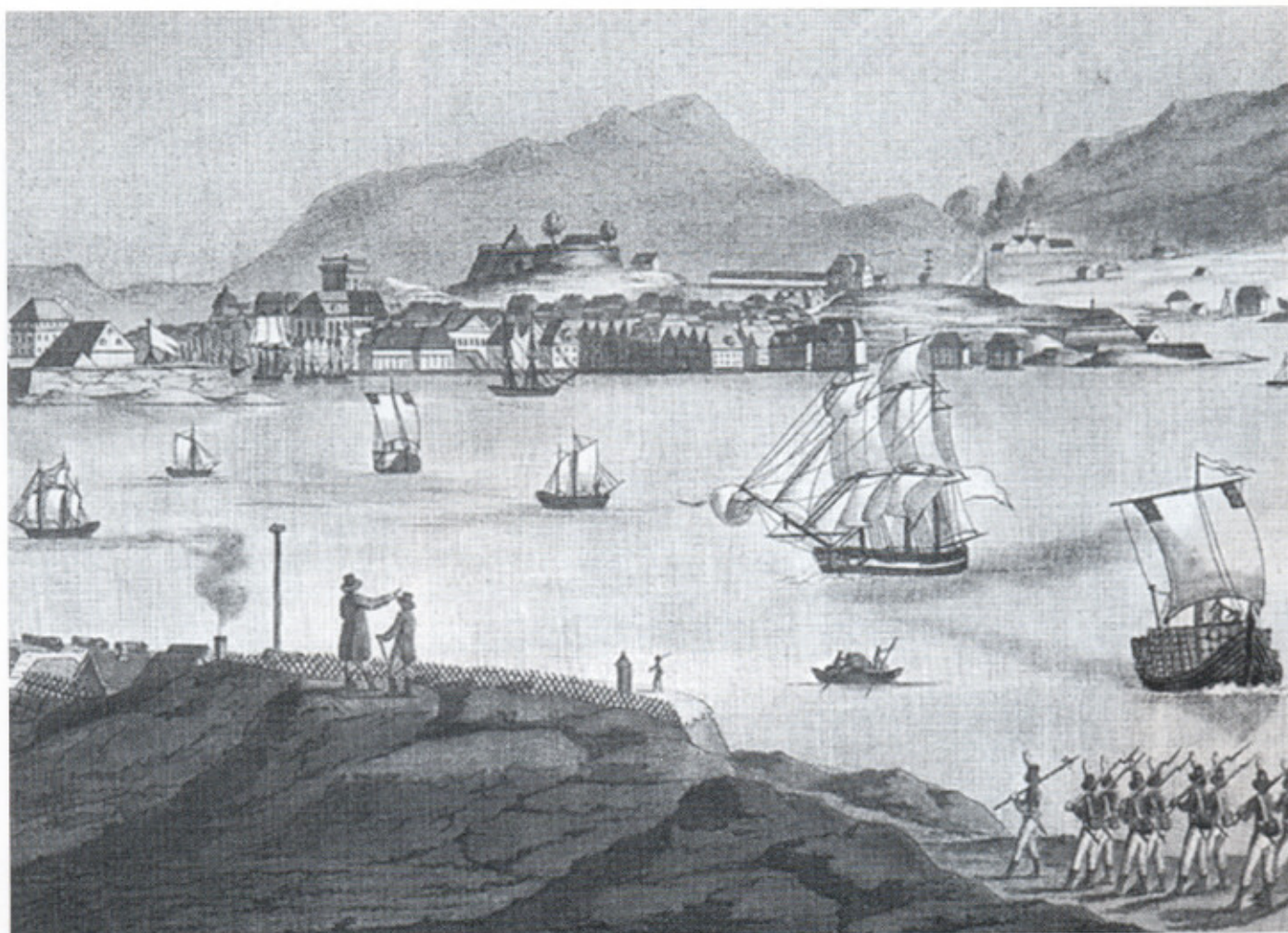
over 88 skyts og 11 torpedokanoner. Samtidig ble Bergenshalvøyen inndelt i 3 hovedforsvarsavsnitt.

"Kampfabschnitt Nord" omfattet områdene nord for Bergen, innbefattet Salhus og Garnes og en rekke brakkeleirer på Haukås, Nyborg, Åstvedt og Arna.

"Kampfabschnitt Straume" omfattet områdene sydvest for byen og innbefattet de store tyske leirene på Nesttun, Skjold og Stend samt en rekke befestede støttepunkter langs skipsleden, eks. Grimstadneset, Alvøen, Håkonshella.

"Kampfabschnitt Sud" omfattet hele Oshalvøyen med en rekke festningsanlegg på Osøyri, Hetleflåten, Hatvik og øyene utenfor.

Slikringen av Bergen by var overlatt til "Festungskommandantun Bergen". Divisjonssjefen med hovedkontor på Årstadvollen var sjef for alle

Batteriet på Hegreneset

Stikk av J.J. Georg Haas

hærstyrker, mens alle marineavdelinger, inkludert mesteparten av kystbefestningene, sorterte under den tyske admiralen i Bergen. I selve Bergen sentrum og øvrige deler av byen ble det anlagt en rekke maskingevær- og mitraljøsstillinger for å sikre viktige objekter.

Rothaugen skole var et slikt objekt. Det tok ikke lang tid før tyskerne beslagla skolen. Den ble dels nyttet som lager og dels som forlegning under hele krigen. Samtidig ble tunnelen gjennom Rothaugen gjort om til ammunisjonsmagasin. Periodevis var det lagret opptil 150 tonn gummidynamitt der. I tunnelen ved Sverresborg plasserte tyskerne store lagre av flybomber.

Overalt sto det røkleggingstønner klar i tilfelle flyangrep. Men nå er det ingenting igjen som kan fortelle oss om disse årene, hvor tyske soldater og befal satte sitt preg på bybildet. Likevel er det fortsatt folk som husker maskingeværstillinger og væpnede vakter, selv i den bergenske småhusidyllen i Skuteviken. Med sine frakker og stålhjelmer ble de en del av hverdagen. Gatebildet var ellers preget av tyske kjøretøyer av alle slag. Den sivile biltrafikken var sterkt begrenset. I mange av byens gater satte tyske miitære opp tank-sperringer, store stygge betongblokker som

gjorde det vanskelig å passere. Rett utenfor bygrensen lå en tysk bataljonsgruppe, med hovedkvarter i Eidsvåg og avdelingsleire spredd rundt i Åsane. Disse avdelingene utgjord en mobil uttrykingsstyrke som skulle settes inn etter behov.

Tyskerne la stor vekt på å sikre Bergenshalvøyen ved befestninger og mobile innsatsgrupper og langs alle hovedveiene som førte inn til byen finner vi sport etter feltbefestninger og forberedte stillinger. De tyske soldatene holdt hyppige øvelser og lange transportkolonner sneglet seg gjennom gatene til alle døgnets tider.

Likevel er det kan hende restene av haubitserbatteriet i Øvre Sandviken og Hellen fort i Ytre Sandviken som folk flest forbinder med Forvaret i denne delen av byen. Men vi må gå lenger tilbake i tiden for å finne de første sporene etter militær virksomhet.

I en oversikt over kystforsvaret i Norge fra 1815 kan vi lese følgende: "Heggernæs Batteri – 13 Kanoner". Femti år senere er statusbildet endret til: "6 a 8 Kanonstande for tiden uden Montering og forfaldent". Der opprinnelige batteriet på Heggrenes i Sandviken ble bygget under ledelse av Genralveimester, major Christoffer Johannes

Hammer, en gang mellom 1801 og 1802. Stiftamtmann Hauch hadde foreslått bygging av stasjonære forsvarsanlegg i Sandviken for å beskytte byen mot angrep fra nord. En reduitt ble også bygget på Christiansholm. Her hadde det allerede i 1660-årene blitt anlagt et mindre batteri, men tidens tann hadde for lengst gjort anlegget ubruktbart”.

Etter slaget på Københavns red i 1801 var det mange som følte at Bergen kom i faresonen. Det ble derfor fart i vedlikeholdsarbeidet på batteriene og følgende anlegg ble klargjort:

1. Heggrenes Batteri
2. Sverresborg Fort
3. Bergenhus Festning
4. Nordnes Retranchement
5. Fredriksberg Fort
6. Dokken Batteri
7. Laksevåg Batteri

Den øvrige sjøsikring ble satt opp med 2 kanonbåter å 2 kanoner for bevoktning av nordre- og vestre havneinnløp.

Til forsvar av byen og havnen sto 2 garnisonskompanier på festningen, samt 8 kompanier av borgervæpningen. I tillegg kom et nyoppsatt artillerikompani. Det er verdt å legge merke til at Sandviken aldri fikk sitt eget borgervæpningskompani – til tross for de mange sjøboder og den store lagerplassen som fantes i området. Dette Skyldes at Sandviken lå utenfor bygrensen. Heggrenes batteri ble derfor bemannet med mannskaper fra garnisonsavdelingen på Bergenhus.

Bergen ble imidlertid ikke angrepet, og ut på høsten 1801 ble forsvaret igjen satt på fredsfot. Seks år senere fulgte det britiske bombardementet av København og nok en gang ble batteriene gjort klare for krig.

Sjøsikringen ble gjennomført ved at 30 store bergenske koffardiskip fra Vågen ble overført til Store Lungegårdsvann, samtidig som en sperrekjede ble utlagt fra festningspynten over til Tollbodbatteriet. Den ble halt stram om natten og slakket om dagen. Etter mørkets frembrudd ble ytre havn utenfor sperren avpatroljert av 2 piketbåter. Bevoktningsområdet omfatter hele det indre havnebasenget fra Heggreneset til Kvarven. Optisk sambandstelegraf ble etablert fra vekten på Lyderhorn og til batteriene på Nordnes. Ingen ønsket en gjentakelse av situasjonen fra 1665, hvor en rekke hollandske ostindiafarere med sin kostbare last utløste et britisk angrep på Bergen havn.

På grunn av utkommanderinger med påfølgende reduksjoner av de ordinære garnisonsavdelingene på Bergenhus, ble det borgerlige artillerikorps nok en gang gjenoppsatt. Dette ble rekruttert fra de ubemidlede innbyggerne, dvs. de som ikke hadde borgerskap. I tillegg bidrog borgerne frivillig med 4 kanonjoller og 2 kanonsjallupper.

Nærforsvaret på sjøen ble nå ledet av marineløytnant Jens Bjelke, og det ble han og hans mannskaper som kom i kamp med den britiske fregatten "Tartar". Men også batteriet på Heggreneset ble involvert. En britisk patruljebåt på oppklaringsoppdrag nådde nemlig helt inn på Vågen., før den ble stoppet av havnelenken og

Krutthuset fra ca. 1805 ligger den dag i dag på hegrenes og minner oss om en spennende fortid.

Foto: Jo Gjerstad

Sesongavslutningen 2005

Den "tristeste" dagen i året, siste dag på linje ble avviklet i fin stil (som vanlig) på Sandvikstorget.

Bataljonen marsjerte inn presis kl.16.00, og ble mottatt av foreldre og oppmøtte som vill ha med seg denne stunden, se hvem som ble tildelt premier og medaljer i år.

Vi som ikke var med på turen, hadde "jobben" med å gjøre torget klart med bord, medaljer og pokaler. Været ble etterhvert kjempefint og alt lå til rette for en fin avslutning på sesongen.

Først var det et par forsinkede diplomer etter idrettsdagen på Skansemyren som ble delt ut til Sebastian Eilertsen. Deretter var turen kommet til skytterne som fikk sine plaketter. De minst fikk skyte med pistol og de eldste med gevær.

I klassen 6-9 år vant vår maskott Kristian, med August Krog Franche på andre plass.

I klassen 9-12 år vant Eivind T. Dybvik, som nr 2 kom Sebastian Eilertsen. Haida Abbas vant klassen 12-16 år.

I offiserklassen vant Remy Winciansen med Jørgen Ruus som nr 2. Gratulerer gutter!

Så var det medaljer som sto for tur. Løpemedaljene var først ut og vinner ble:

Yngste klasse

Nr. 1 Dennis Sætersdal

Nr. 2 Krister Øye

Klasse 9-12:

Nr. 1 Sindre Henriksen

Nr. 2 Sebastian Eilertsen

I klassen 12-14 var det ingen som startet, da de på dette trinnet var offiserer og slagere.

14 + offiserer ble vunnet av:

Nr. 1 Are Ulvøy, slager

Nr. 2 Remy Winciansen, tamburmajor.

Gratulerer alle sammen!

Så kom den helt store spenningen. Hvem får skjold og pokaler?

Beste nybegynner i år ble soldat August Krog Franche, som har gjennomført sesongen med stil. Bra! Stå på videre!

Mest fremgangsrike soldat ble 1/2 tropp Robbin Storevik. Han er flink med guttene, sprer humør og holder orden. Gratulerer Robbin, stå på! Beste soldat ble i år Eivind T. Dyvik. Han er flink i eksersis, sprer humør rundt seg og er flink til å stille opp for andre. Kjempebra! Gratulerer!

Beste slager ble i år den nye 1. slageren. Han har øvet jevnt og blitt meget god tross sin unge alder.

Vi gratulerer 1. slager Sindre Henriksen med pokalen, og håper han fortsetter i mange år.

Så var det over til medaljer og ordener. Tre personer skulle ha 5 års medaljen i år. Det var sjefen Stian Waage, 1. kompanisjef Bjarte Waage og soldat Dennis Sætersdal.

10 års medaljen var det bare en mann som skulle ha, jeg håper Tommas Aarberg tilgir oss for at vi glemte ham i år, men han vil få den i denne sesongen.

Sjefen vår var den eneste som skulle ha offisersordenen i år og den ble festet på jakken av 1. komp.sjef og bror Bjarte. Gratulerer sjef!

Så skulle den helt store spenningen utløses.

Pokalen til beste offiser. I begynnelsen het det:

Han har stått på og blitt en av byens beste. Han har vært som "poteten", blitt brukt til mye.

Vi gratulerer vår fanebærer Richard Storevik med pokalen og håper den gir ham "trøkk" nok til å fortsette i flere år.

Gratulerer Richard! Etter dette fikk sjefen sin sjefsmedalje av 1. komp., og dagen ble avsluttet med parade for fanen.

Til slutt vil vi i rådet få takke alle dem som gjennom sesongen

Løpemedaljene utdeles

Offisersorden
utdeles til sjefen
av 1. komp

har stilt opp og hjulpet oss på forskjellige måter. Hjertelig takk til dere alle sammen. Jeg håper vi, også med tanke på at vi i 2007 skal feire 150 års jubileum, vil stå på og gjøre en god jobb også i sesongen som kommer, og ønsker alle lykke til med oppgavene.

Med Sandvikshilsen for Rådet
Tore Waage
siv. rådsmedl.

Valg av offiserer

Sjef: Stian Waage

1. komp.sjef: Eirik Hardtved

2. komp.sjef: Robert Ekreskard

2. Løytnant: Eivind T. Dybvik

4. Løytnant: Alv Odin Ørbeck

Fanebærer: Richard Storevik

Tamburmajor: Helge Bj. Berge Meyer

1. Faneoffiser: Preben Falck Jakobsen

2. Faneoffiser: Jørgen Ruus

1. Slager: Sindre Henriksen

FROSTER

Prosesspumper/Engineering

Sandviksveien 30 - N-5035Bergen
Tlf. 55 36 58 55 - Fax. 55 21 51 60

Hei alle Sandviksgutter!

Jeg vil takke alle for en fin sesong, og ønsker alle velkommen til en ny sesong.

Jeg hadde selvfølgelig en del erfaring når jeg ble sjef, men ikke som leder for hele bukkorpset. Men med støtte fra alle hold og med hjelp fra en dyktig offisersrekke innså jeg at dette gikk som smurt. Jg vil si at sesongen var vellykket. Med soldater, offiserer og slagernes innsats gjennomførte vi en fin eksersis, så all ære til dem. Vi viste oss også mer frem enn før, noe jeg håper får folk til å se at det er liv i oss. Også kommende sesong vil jeg satse på dette. Økt rekrutering, mer slagertrening og offiserstrening, slik at våre dyktige slagere blir bedre, de flotte offiserene blir finere og ikke minst at soldatene får flere kamerater.

Jeg så at soldatene koste seg i fjor. Dette gleder meg så jeg vil prøve å få i stand åpne hus og turer f.eks. badeland og Peppes.

Dette er noen av mine tanker og ideer for vår kommende sesong. Jeg håper alle stiller med ny energi og vilje, slik at vi også i år kan være det mest stolte og fineste korpset i byn.

Vel møtt til en ny sesong!

Sandvikshilsen

ICA Nær

Mulen Mat as

Øvre Sandviksvei 52

Telefon 55 31 63 61 - Telefax: 55 31 31 38

Åpningstid:

Man.-Fre. 09.00-20.00

Lørdag 10.00-16.00

Søndag 11.00-17.00

Stedet for en hyggelig handel

Ps: Vi kjører også varer etter avtale

REMA 1000

HELLEVEIEN

v/Terje Sivertsen

Søre Øyjorden 75, 5035 Bergen - Sandviken

Tlf. 55 33 01 44. Fax. 55 33 01 45

Stor blomsterbutikk

...med godt utvalg til alle anledninger. Brudebuketter, sorgbinderi m.m.

åsane hagesenter

Tlf.: 55 39 56 00 - Fax: 55 18 28 05
E-mail: post@asane.hagesenter.no

JAN O. LARSEN A/S

JAN OLAV LARSEN

MALERMESTER

Hallskaret 105, 5095 Ulset

Tlf: 55 53 10 26

Fax: 55 53 10 27

Mobil: 920 80 830

Mobil: 928 54 585

Priv: 55 18 31 09

- fagkunnskap gir trygghet

Hårets gleder finner du på to steder

HERMANS SALONG

TOUPÉ • PARYKK • DAME- HERREFRISØR

55 31 72 28

VETRLIDSALMENNING 17
V/FLØYBANEN

55 18 21 78

ÅSANE SENTER

Taktekking

- Kobber og Blikkenslagere
- Taktekkere
- Liftutleie

Carlsen på taket A/S

Carl Aug. Carlsen A/S
Skuteviksboder 12

Tlf. 55 31 74 81 - 55 31 12 29

Mob.tlf. 94 68 29 58
94 67 89 99

Privat tlf. 55 18 62 76
Telefax 55 31 74 81

CaJa Dame

DIN DAME OG HERREFRISØR - SANDVIKEN
TLF. 55 32 10 45

HELIKOPTER SERVICE

Eyvind Hartvedt

Fjæregrenden 10

5036 Bergen

Adr.: Grensegrenden 1, 5035 BERGEN

*Herved ønsker jeg et
årsabonnement
på bladet Sandviksgutten*

Navn

Adresse

Poststed

Send ingen penger - vi sender giro: kr. 30,- pr. nr. + porto

Glimt fra fellesutmarsjen

